

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání žádosti obžalovaného za navrácení v předešlý stav co do prošlé lhůty k ohlášení a provedení zmateční stížnosti a odvolání do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 4. února 1922, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a), c), 176 II a), c), 179 tr. zák. a přestupkem dle § 1 zák. o tuláctví a nařídil nalézacímu soudu, by v určitém směru protokol doplnil a po té spisy znovu předložil.

Důvody:

Dle § 30 I. odstavec domácího řádu pro věznice sborových soudů musí vězeň, chce-li přednésti nějakou prosbu nebo stížnost, oznámit to dozorcí a požádati ho o předvedení, jde-li o trestní věc dosud neukončenou, ku vyšetřujícímu soudci nebo předsedovi hlavního líčení. Obžalovaný Ludvík N. ohlásil, jak konaným šetřením bylo zjištěno, dne 6. února 1922 dozorcí vězňů Richardu K-ovi, že chce býti předveden za účelem ohlášení opravných prostředků proti rozsudku ku předsedovi hlavního přelíčení. Přes to byl však obžalovaný předveden k předsedovi hlavního přelíčení až 10. února 1922, tedy po uplynutí lhůty k ohlášení opravných prostředků (§§ 6, 284, 294 tr. ř.). Předveden byv, podal obžalovaný ihned žádost o vrácení v předešlý stav a ohlásil zmateční stížnost a odvolání. Ježto obžalovaný výsledkem dozorce Richarda K-a dokázal, že mu pro neodvratné okolnosti a bez jeho viny a bez viny jeho obhájce nebylo možno lhůty dodržeti a ježto v čas o navrácení v předešlý stav žádal a zároveň opověď podal, bylo žádosti jeho vyhověno. O opravných prostředcích bude rozhodnuto později.

Čís. 785.

Pomocníkem ve smyslu § 5 tr. zák. jest také ten, kdo působí na pachatele, by ho k provedení, pokud se týče dokonání činu podnítl a povzbudil, třebaž byl již pachatel započal s prováděním trestného činu.

(Rozh. ze dne 30. března 1922, Kr II 144/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 31. ledna 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle §§ 5, 152 tr. zák.

Důvody:

Provádějíc důvody hmotněprávní zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 9 a) 10 tr. ř., namítá stížnost jednak, že není prokázáno, že by se byl stěžovatel před činem s V-em nějak domlouval, že by ho byl jakýmkoliv způsobem naváděl, jednak, že, jak sám nalézací soud má za prokázáno, V. sám se následkem jednání H-ova rozčilil, a že stěžovatel teprve, když již V. H-a bil a jsa v »ráži« ho vidlemi asi 8krát po hlavě udeřil, nařval, takže prý ani ve slovech stěžovatelových není navádění ani prý není příčinné souvislosti mezi nimi a činem V-ovým jako pojmového

předpokladu spoluviny ve smyslu § 5 tr. zák., jelikož prý není dokázáno, že právě stěžovatel svými slovy vzbudil ve V-ovi »účinné motivy« k vykonání trestného činu nebo k pokračování v něm. Námitka je v obojím směru bezpodstatná. Především je právě mylným názor zmateční stížnosti, že pojmovým znakem spoluviny na trestném činu ve smyslu § 5 tr. zák. ve všech jejích jednotlivých formách jest předchozí domluva s bezprostředním pachatelem činu. Předchozí dorozumění se s pachatelem požaduje se pouze při spoluvině ve smyslu poslední věty § 5 tr. zák., předchozí dorozumění se o pomoci a přispění, které po dokonání činu pachateli poskytnuty býti mají, nebo o podílu na zisku a užitku, na rozdíl od podílnictví ve smyslu § 6 tr. zák., při němž takovéto předchozí dorozumění je přímo vyloučeno. Také ten, kdo na pachatele, ke spáchání trestného činu již rozhodnutého dolosně působí k tomu cíli, aby ho v jeho rozhodnutí posílil, ho k provedení, pokud se týče dokonání činu podnítl a povzbudil, nese za čin jím spáchaný zodpovědnost jako intelektuelní pomocník, a to i v případě takovém, v němž onu svoji činnost vyvíjí teprve v době, kdy bezprostřední pachatel byl s prováděním trestného činu již započal. Napadený rozsudek spatřuje stěžovatelovu spoluvinu na trestném činu Albína V-a v tom, že jeho zlý skutek radou a schvalováním nastrojil. V rozhodovacích důvodech rozsudku se zjišťuje, že stěžovatel, když viděl, že se V. žene na H-a s vidlemi a že ho bije po hlavě, naň volal vícekrát »doraz ho, když to uděláš ty, nemusím to dělat já«, a že byl při tom H. V-em ještě několikrát vidlemi přes ruku udeřen. Nehledě tudíž k tomu, že dle rozsudkového zjištění volal stěžovatel na V-a ona slova již tehdy, když viděl, že se V. na H-a s vidlemi žene, tedy ještě před tím, než V. s vlastní trestní činností započal, zjišťuje rozsudek, že bil H-a vidlemi ještě přes ruku, zatím, co naň stěžovatel ona slova, jím vícekrát opakovaná, volal; k tomu dlužno dodati, že dle rozsudkového zjištění utrpěl H. vedle poranění na hlavě také krevní podlitinu na levé ruce. Právem dospěl tudíž nalézací soud k závěru, že stěžovatel zlý skutek V-ův radou a schvalováním nastrojil, čímž zároveň způsobem, jakoukoliv pochybnost vylučujícím zjistil i příčinnou souvislost mezi slovy stěžovatelovými a činem V-ovým, jejíž zjištění v něm tudíž zmateční stížnost neprávem postrádá. Je proto bezpodstatnou i námitka, uplatňovaná stížností v témž spojení s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čis. 5 tr. ř. v ten smysl, že se rozsudek o oné příčinné souvislosti nezmiňuje. Pokud konečně stížnost dovozuje, že o navádění, pokud se týče o radě a schvalování ve smyslu § 5 tr. zák. nemůže býti řeči také proto, že prý V. stěžovatelových slov vůbec neslyšel, není provedena po zákonu, jelikož se tímto tvrzením uchyluje od opácného skutkového zjištění rozsudkového, dle něhož V. slova stěžovatelova musil slyšet.

Čís. 786.

Spolupachatelem jest také ten, kdo přispěl k provedení činu částečně, třebaš v roli podržené, jen když byl veden tímž úmyslem, jako ostatní pachatelé.

(Rozh. ze dne 30. března 1922, Kr II 179/21.)